Apostladagen Predikan av Solveig Högberg, 2019-07-21 i Norrmalmskyrkan

Jes 6:1-8
1 Petr 2:4-10
Matt 16:13-20

Sänd mig

Inledning

Idag är det apostladagen.
Apostladagen firar vi till minne av apostlarna Petrus och Paulus.
Petrus och Paulus liv kan beskrivas med symboler.
Petrus symbol är nyckeln. Jesus sa till Petrus: ”Du ska ha fullständig och fri tillgång till Guds rike, nycklarna till varenda dörr i det riket.”(The Message)
Paulus symbol är svärdet. I Efesierbrevet uppmanar Paulus oss att använda ”Andens svärd som är Guds ord”.

Men redan långt innan Petrus och Paulus hade fått dessa förtroenden av Jesus så hade de mött kallelsen. En kallelse som de hade besvarat genom att ställa sig till förfogande, de hade sagt sitt ”Sänd mig”, så hade de blivit sända med det goda budskapet om kärlek, förlåtelse och fred.

Stora män, stora förebilder! Men vi är också kallade att vara Guds sändebud, vardagsapostlar i en värld fylld av längtan efter mening, andlig och fysisk befrielse, rättfärdighet och försoning. Det finns hur många uppgifter som helst, och vi har välsignas med talanger (förmågor) och talenter(pengar) som vi ska utveckla och dela med oss av. Också vi får säga vårt ”Sänd mig”, Gud kommer att ge både mod och redskap för att vi ska kunna vara apostlar i vår tid, sändebud. Gud rustar oss genom sitt ord och vid sitt bord.

Bibelberättelserna har under några söndagar talat om att Jesus säger ”följ mig”. Det har handlat om att följa både genom handel och vandel. Både genom vår tro och de konsekvenser tron får.
Idag blir vi påminda om att vi kan få ge vårt svar genom att säga ”Sänd mig”.

Den helige Franciscus lär en gång ha sagt:
”Gå ut och förkunna evangeliet – om det behövs, använd ord.” Det är att låta sig sändas. Det är att låta hela livet, inte bara orden, berätta om var vi har vår tillhörighet, vem vi vill följa och vem som leder oss.

I Sänd mig

Vi har hört berättelsen i Gamla Testamentet om hur Jesajas blir kallad och så småningom svarar ”sänd mig”.

Jesajas fick möta Gud på ett alldeles fantastiskt sätt.
Genom det mötet har vi fått en mönsterberättelse.
Så här kan det gå till att möta Gud!
Men det är inte så här det går till för alla.
Det är inte heller så här det går till vid alla tillfällen.

Ser vi lite djupare så kan vi se att det ändå finns ett mönster som är ganska ofta återkommande när Gud kallar.

Genom en syn fick Jesajas se Herren och änglar runt honom. Han fick höra änglarna sjunga en lovsång. Han fick bli berörd. Det var alldeles speciellt!

Mönstret handlar om att vi på något sätt blir uppmärksammade på Gud och hans helighet.
Gud har sitt alldeles särskilda sätt att visa sig för varje människa i varje aktuell situation.
Kanske är det inte så lätt för oss att känna igen oss i berättelsen om att Gud skulle komma till oss som en ängel. Men jag vet att även idag finns de som kan berätta om änglabesök.
Men dessvärre är det kanske inte heller så lätt för oss att känna igen när vi får andra besök av Gud.
Det finns så mycket störningar, kanske har vi inte heller alltid rätt våglängd inställd, för att använda en talande bild.
Frågan är om vi lever med den verklighetsuppfattningen att Gud skulle kunna komma och besöka oss på ett eller annat sätt?
Lever vi med den förväntan att han ska göra det?

Förutom att Gud alltid är nära oss och håller oss i handen så är jag övertygad om att du och jag både då och då får konkreta besök av Gud, men jag är lika övertygad om att vi inte alltid känner igen honom i det som sker. Kanske kallar vi det tillfälligheter eller slumpen eller något annat, när det i själva verket är Gud som visar sig för oss, när han på något sätt kommer oss nära för att kalla oss och leda oss, för att tala allvar eller för att uppmuntra.

När Jesajas på detta sätt mötte Gud ser han sin egen orenhet.
Det är den andra delen av mönstret.
Vid ett genuint Gudsmöte så ser vi vår egen litenhet och otillräcklighet.
Jag tror att vi alla vid någon form av kallelse har tänkt ”inte kan väl jag”.

Gud förkastar inte Jesajas för att han tycker att han är oren och otillräcklig.
Gud förkastar inte heller oss.
Vårt problem är nog oftare att vi stannar med att konstatera att ”inte kan jag”. Så ställer vi oss vid sidan av Guds fortsatta handlande.

I samma stund som Jesaja erkänner att han vet om hur det står till med honom så blir han vidrörd, renad och försonad.
Det är den tredje delen av mönstret.
När vi erkänner och inte försöker dölja hur det står till med oss så blir vi förlåtna och återupprättade, då när vi vågar fortsätta att stå i en öppen relation till Gud.
Problemet är alltså inte att erkänna sin litenhet och oförmåga, problemet är om detta erkännande får till följd att vi ser mer på oss själva än på Gud. Om vi inte vågar lyfta blicken från oss själva kan vi inte bli renade och försonade.

Först när detta har skett så talar Gud med Jesajas.
Då frågar han ”Vem ska jag sända och vem vill vara vår budbärare?”
Det är den fjärde delen av mönstret.
Uppdraget kommer först när det finns en möjlighet att utföra det.
Möjligheten finns när vi lever i en nära relation till Gud och inte längre försöker dölja våra brister.
Då handlar det inte längre om att ”inte kan jag”, ”inte är jag värdig”. Då handlar det mer om att ”allt förmår jag i honom som ger mig kraft”.

Då kunde Jesajas frimodigt svara: ”Jag vill, sänd mig!”
Så får detta vara den femte delen av mönstret.
Nu finns möjligheten att ställa sig till förfogande, det finns en möjligheten också för oss att säga ”Här är jag, sänd mig!”

På detta sätt kan vi se att det här är inte bara en mönsterberättelse. Det är också en identifikationsberättelse. Vi kan identifiera oss med det som hände, vi kan känna igen oss i

berättelsen.

Min rektor på Överås, när jag utbildade mig till pastor, Thorvald Källstad, hade en tes som jag försöker leva efter.
Han sa att när vi kan känna igen oss i en bibelberättelse så har vi rätt att förvänta att det som hände senare i berättelsen också kan hända oss.
När vi känner igen oss i Jesajas litenhet och orenhet, så har vi rätt att förvänta att som Jesaja fick uppleva att Gud renade honom och använde honom, kan Gud rena oss och använda oss.
Jesaja förkastades inte, av Gud trots sina protester, inte heller vi blir utkastade från gemenskapen med Gud, trots våra erkännanden.

II Du är utvald
I Episteltexten så hörde vi om vad som händer med den som ställt sig till förfogande.
Där berättas om att den kristna gemenskapen byggs upp av människor som har kallats av Gud.

Så använder Petrus flera olika bilder för att beskriva detta. Han talar om:
- ett andligt husbygge
- levande stenar
- ett heligt prästerskap
- ett utvalt släkte
- Guds eget folk
- det talas om kontrasten mellan att vara i mörkret och i Guds underbara ljus.

I Eugene Petersons tolkning av Bibeln ”The Message”, som vi använt en del i S:t Peter under våren, inte minst för att invanda begrepp ska omformuleras och få oss att tänka nytt. Så säger Petrus:
”Välkomna till den levande stenen, livets källa. Byggnadsarbetarna kastade en enda blick på den och slängd den, men Gud gav den hedersplatsen. Anmäl er som byggstenar till ett tempel som strålar av liv, ett tempel där ni får göra tjänst som heliga präster och bära fram offer, ett liv som Kristus har godkänt, till Gud.

(Som det står i Skriften:
Se jag lägger en sten på Sion, en hörnsten på hedersplatsen. Den som litar på den stenen som en fast grund kommer aldrig att ångra det.
För er som litar på honom är han en sten att vara stolt över. Men de som inte vill tro på honom ska veta att:
Stenen som arbetarna kastade bort har blivit en hörnsten som allt vilar på.
För den som inte vill veta av den, är den:
En sten att snubbla på, ett stenblock i vägen.
De snavar och faller för att de vägrar låta sig övertygas, precis som det var förutsagt.)

Ni är Guds utvalda, kallade till prästtjänst, utsedda att vara ett heligt folk, Guds verktyg som ska arbeta och tala för honom, som ska berätta för andra om vilken skillnad han har gjort i era liv, som skillnaden mellan natt och dag, mellan inget och allt, mellan underkänd och godkänd.”

För att nu undanröja alla missförstånd så handlar detta inte bara om kallelsen till pastor eller präst, när det står att vi är kallade till prästtjänst. Det gäller oss alla. Alla som tagit emot Jesus ingår i det heliga prästerskapet.
När vi tar emot vår identitet från Gud blir vi Hans folk, kungar, präster och tjänare… Vi får den stora uppgiften att stå upp för det goda och berätta om Honom i världen. Guds kungliga prästerskap.
Att vara präst handlar i det här sammanhanget om att vi får komma Gud nära, vara och leva inför Gud.

Jesajas berättade om hur han som enskild person blev kallad. Petrus berättar om hur vi tillsammans har en kallelse.
Ett tempel kan inte byggas av en sten.
Ett släkte består inte av en person.
Ett prästerskap består inte av en präst.

Det är vi tillsammans som ska ”Gå ut och förkunna evangeliet och om det behövs använda ord”.
Eller som det heter inför det nya konferensåret i Equmeniakyrkan ”Gå ut och berätta om Guds existens, här och till jordens yttersta gräns”.

Ett tempel talar inte och ändå förkunnar det om varför det är byggt.
Ett släktskap talar inte, men berättar ändå om var man hör hemma, vem man hör ihop med.

III Berätta om Gud

Evangelietexten berättar om Jesus särskilda uppdrag till Petrus.

Den gemenskap som episteltexten berättade om består av individer.
Individer som blivit kallade in i gemenskapen på olika sätt och med olika uppdrag.

I evangeliet kan vi också se att orden ibland behöver användas.
Jesus frågar vem folket säger att han är och lärjungarna ger olika svar på den frågan.
Men det viktiga är inte att referera vad andra säger om Jesus, det viktiga är att själv svara på frågan ”Vem säger ni, vem säger du, att jag är?”

Det avgörande är vilket svar som ges på den frågan.
Petrus svarade att ”Du är Messias, Guds son”.
Jesus såg att det inte bara var ord som sades för att ge ett tillfredsställande svar på hans fråga. Han såg att det var ett svar som Petrus kunde ge därför att han upplevt Gud.

Vem säger du att Jesus är?
Nu blir det sådär närgånget igen.
Om vi identifierar oss med det som händer i denna text så får också vi den allvarliga och utmanande frågan.
När vi svarar så har Gud ett uppdrag som är bara vårt eget, även om det utförs i församlingsgemenskapen och med församlingsgemenskapen i ryggen när vi är ute på våra olika uppdrag.

Här kan vi se att samma mönster upprepas som Jesajas var med om:
När Jesajas och Petrus bekänner Gud och ställer sig till hans förfogande så ser Gud någon som han kan ge sitt uppdrag.
”Du är Petrus, en klippa, den klippa som jag ska bygga min kyrka på, en kyrka med sådan kraft och energi att inte ens helvetets portar kan hålla stånd mot den.”(The Message).

Den kyrkan tillhör vi! En kyrka med sådan kraft och energi att inte ens helvetets portar kan hålla stånd mot den!
Vad finns då att vara rädd för, vad skulle då kunna tysta vårt ”Sänd mig”, vad kan då hindra oss att berätta?

Varken Jesajas eller Petrus var några perfekta människor. Jesajas erkänner sig som oren. Petrus kommer lite senare, med all kraft, att förnekat att han känner Jesus.
Och ändå har Gud tillit till dem.

Mönstret här är att vår historia egentligen inte betyder något, i alla fall inte i detta sammanhang, det som är av betydelse är vårt *nu* och hur vi nu har det med relationen till Gud just nu.

Så kan vi både i det goda och det otillfredsställande identifiera oss med Jesajas och Petrus och också bli påminda om att det är varje kristens kallelse att som Jesu lärjunge delta aktivt i bön och gudstjänst, i förkunnelsen av evangeliet i ord och handling samt att leva ut den kristna tron i vardagen.
Vi är individer, men vi lever i en gemenskap med varandra och med Gud.

Avslutning
Franciscus sa ”Gå ut och förkunna evangeliet – om det behövs, använd ord.”
Equmeniakyrkan uppmanar oss: ”Gå ut och berätta om Guds existens, här och till jordens yttersta gräns”.

Du och jag får säga ”använd mig, sänd mig”.